

Dosarul nr.2r-532/21

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (jud.V. Hudoba)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fujenco, L.Caraianu, A. Mironov)

ÎNCHEIERE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Victor Danilov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” împotriva lui Victor Danilov cu privire la
încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 08 februarie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care s-
a restituit cererea de apel depusă de Victor Danilov,

c o n s t a t ă:

La 10 februarie 2020, Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz”, (în
continuare (SA „Moldovagaz”), a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui
Victor Danilov, solicitând încasarea datoriei în mărime de 24694,89 de lei și a taxei
de stat în mărime de 740,85 de lei.

Prin încheierea din 10 februarie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, s-
a acceptat spre examinare cererea de chemare în judecată depusă de SA
„Moldovagaz” împotriva lui Victor Danilov cu privire la încasarea datoriei și a
cheltuielilor de judecată cu dispunerea examinării în procedura cererilor cu valoare
redușă.

Prin hotărârea din 04 mai 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, s-a admis
cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldovagaz” și s-a încasat de la
Victor Danilov în beneficiul SA „Moldovagaz” suma de 24694,89 de lei cu titlu de
datorie pentru gazul natural consumat și suma de 740,85 de lei cu titlu de taxă de
stat, achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în instanța de judecată.

La 04 septembrie 2020, Victor Danilov a depus cerere de apel împotriva
hotărârii din 04 mai 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, solicitând admiterea
apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere
parțială a acțiunii cu încasarea datoriei în sumă nu mai mare de 14096,4 lei.

Totodată, Victor Danilov a formulat o cerere de repunere în termenul pentru
declarare a apelului împotriva hotărârii din 04 mai 2020 a Judecătoriei Comrat,
sediul Central.

Prin încheierea din 16 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a primit în
procedură cauza civilă și s-a numit pentru data de 29 octombrie 2020 ora 09:00

ședința de judecată pentru soluționarea chestiunii privind repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin încheierea din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Comrat s-a admis cererea lui Victor Danilov cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a repus în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 04 mai 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Central.

Prin încheierea din 15 ianuarie 2021 a Curții de Apel Comrat nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Victor Danilov împotriva hotărârii din 04 mai 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Central și s-a acordat apelantului un termen rezonabil de 10 zile din momentul recepționării copiei încheierii pentru plata taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 238,46 de lei, fiind indicate rechizitele bancare pentru plata taxei de stat cu prezentarea bonului de plată a taxei de stat în instanță; s-a explicat apelantului că, în caz de neîndeplinire în termen a indicațiilor instanței de judecată, cererea de apel va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 08 februarie 2021 a Curții de Apel Comrat s-a restituit cererea de apel depusă de Victor Danilov împotriva hotărârii din 04 mai 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Central, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței din încheierea din 15 ianuarie 2021 a Curții de Apel Comrat prin care i s-a acordat apelantului termen pentru plata taxei de stat.

La 07 iulie 2021, Victor Danilov a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 08 februarie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei Curții de Apel Comrat la etapa primirii cereri de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, în încheierea instanței de apel din 08 februarie 2021 prin care s-a restituit cererea de apel s-a menționat că încheierea din 15 ianuarie 2021 expediată în adresa sa a fost restituită instanței ca fiind nereclamată. Astfel, în opinia sa, nu a început curgerea termenului pentru înlăturarea neajunsurilor, deoarece încheierea din 15 ianuarie 2021 a instanței de apel nu a fost primită.

Totodată, a menționat că, nu este clar de ce angajatul oficiului poștal a indicat ca fiind nereclamată, dacă nu a întreprins anumite măsuri pentru a-i înmâna corespondența, precum nici nu i-a lăsat un aviz pentru a se prezenta la oficiul poștal ca să ridice corespondența.

Drept urmare, restituirea cererii de apel din motiv că nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea din 15 ianuarie 2021, în situația în care din circumstanțe independente de el, nu a recepționat încheierea, conform jurisprudenței CtEDO, îi încalcă accesul la justiție, precum și dreptul la un proces echitabil.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului la 28 iulie 2021 prin scrisoare de însoțire (f.d.108) și a fost recepționată la 02 august 2021, conform avizului de recepție (f.d.110).

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat de Victor Danilov, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza

copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin încheierea din 08 februarie 2021 a Curții de Apel Comrat s-a restituit cererea de apel depusă de Victor Danilov împotriva hotărârii din 04 mai 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Central, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței din încheierea din 15 ianuarie 2021 a Curții de Apel Comrat prin care i s-a acordat apelantului termen pentru plata taxei de stat (f.d.91-92).

Prin recursul declarat la data de 07 iulie 2021, Victor Danilov a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei Curții de Apel Comrat la etapa primirii cereri de apel (f.d.102-104).

Aici este de remarcat că, prin scrisoarea de însoțire datată cu 09 februarie 2021 (f.d.93), a fost expediată în adresa recurentului copia încheierii din 08 februarie 2021, însă corespondența a fost restituită instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d.95).

Totodată, conform mențiunii efectuate în cererea înregistrată la data de 26 mai 2021, prin care Victor Danilov a solicitat inclusiv eliberarea copia încheierii de restituire a cererii de apel, emisă de Curtea de Apel Comrat, a indicat că la 15 iunie 2021 a primit copia încheierii instanței de apel (f.d.97-97 verso).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În context, deși, recurentul a recepționat încheierea contestată la 15 iunie 2021, însăși cererea de recurs a depus-o doar la 07 iulie 2021 (f.d.102-104), peste termenul legal.

Deși, legea stabilește expres termenul de declarare a recursului, Victor Danilov a recepționat la data de 15 iunie 2021 copia încheierii instanței de apel din 08 februarie 2021, însă a depus cerere de recurs abia la 07 iulie 2021, adică ulterior termenului de 15 zile de la comunicarea încheierii recurentului.

Cu referire la argumentul recurentului precum că copia încheierii instanței de apel din 08 februarie 2021 a recepționat-o la data de 24 iunie 2021, Colegiul menționează că, în acest sens nu au fost prezentate confirmări de către recurent, or, aceasta nu este decât o aserțiune declarativă inserată în textul recursului.

Mai mult, însuși recurentul a punctat că, copia încheierii din 08 februarie 2021 a Curții de Apel Comrat a primit-o ulterior depunerii cererii cu privire la eliberarea încheierii menționate, însă din textul inserat în cererea invocată, care reflectă data la care a fost primită copia încheierii și efectuată mențiunea în acest sens, este evident că Victor Danilov a recepționat încheierea la data de 15 iunie 2021 (f.d.97 verso), însă nicidecum la 24 iunie 2021, în sensul pretins.

De altfel, la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să confirme alegația recurentului adusă în recurs.

În temeiul art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În situația în care recurentul a recepționat la data 15 iunie 2021 copia încheierii instanței de apel din 08 februarie 2021, aspect detaliat anterior, termenul de contestare cu recurs a început a curge la 16 iunie 2021. Respectiv, data de 30 iunie 2021 fiind ultima zi pentru declararea recursului.

De altfel, nu poate fi ignorat nici faptul că însuși pârâtul Victor Danilov a înregistrat la 04 septembrie 2020 cererea de apel împotriva hotărârii din 04 mai 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, precum și cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, iar ca urmare a depunerii acesteia, instanța de apel prin încheierea din 12 ianuarie 2021, l-a repus pe Victor Danilov în termenul de declarare a apelului. Ulterior repunerii în termenul pentru declararea apelului, prin încheierea instanței de apel din 15 ianuarie 2021 nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat termen apelantului pentru plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Or, recurentul urma a depune diligența necesară și a urmări cursul procesului civil, în situația în care personal a formulat cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Adițional, Colegiul învederează că, odată inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de Victor Danilov.

În conjunctura redată, Colegiul constată declararea recursului în afara termenului legal stabilit de legiuitor, având în vedere că termenul de contestare a început să curgă imediat cu ziua următoare de la aducerea actului de procedură la cunoștință. Or, în conformitate cu art. 111 alin.(1) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege, iar art. 425 Cod de procedură civilă stabilește un termen de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Mai mult, recurentul nici nu a solicitat repunerea în termen la declararea recursului, în condițiile în care acesta este un drept al părții.

În context, Colegiul citează prevederile art. 116 alin.(1) Cod de procedură civilă care stipulează că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Conform alineatului 3 al aceluiaș articol, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

La caz, Colegiul constată lipsa unei cereri de repunere în termenul pentru declararea recursului, de altfel, nici în recursul declarat nu a fost formulată o solicitare în acest sens, iar solicitarea de repunere în termen urmează a fi realizată de către recurent. Or, repunerea în termenul de recurs putea fi soluționată doar în condițiile în care recurentul ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce

la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a recurentului și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de recurs.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

În situația relatată, având în vedere diligența părților de a urmări desfășurarea procesului, precum și obligația participanților la proces, în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul conchide că recurentul a eludat obligația sa de a-și valorifica drepturile procedurale în termenul stabilit de legiuitor.

Or, în fiecare caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele privind extinderea termenului limită pentru recurs poate să justifice ingerința în principiul *res judicata*, în special dacă legislația națională nu limitează discreția fie în ceea ce privește timpul sau motivele pentru extinderea termenului limită (a se vedea Ponomaryov v. Ucraina, nr.3236 / 03, §§ 41, 3 aprilie 2008).

De asemenea, Colegiul iterează că, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CEDO.

Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

De altfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate.

Adițional, chiar și în condițiile în care se pretinde încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut la art.6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care înglobează și dreptul de acces la justiție, Colegiul notează că acest aspect nu acoperă viciile de procedură admise de însăși apelant/recurent. Or, nu poate fi invocată încălcarea dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, promovat și în jurisprudența CtEDO, în condițiile în care apelantul/recurent nu-și valorifică drepturile procedurale conform normelor în vigoare și în interiorul termenului stabilit de lege.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424 alin. (2), art. 426¹ alin.(1) lit. a), alin.(2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Victor Danilov împotriva încheierii din 08 februarie 2021 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” împotriva lui

Victor Danilov cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat